

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maaja- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Maakuntalehtiä palaa perheille

Suomen maakuntalehtikentässä on tapahtunut kiinnostava käänne: lyhyen ajan sisällä kolmen maakunnan lähes koko lehdistö on siirtynyt tai siirtymässä pörssiyhtiöiltä perheyhtiöille.

Vuodenvaihteessa Suomen suurimman media-yhtiön Sanoman lehdet Kaakkois-Suomessa – Etelä-Saimaa, Kouvolan Sanomat, Kymen Sanomat ja Uutisvuoksi – siirtyivät Tikan perheen Länsi-Savo –konsernille. Viime viikolla uutisoitiin, että toinen suuri mediapörssiyhtiö Alma Media myy Kainuun lehtensä Suomalaiselle Lehtipainolle, joka sek in on perheyhtiö.

Alma Media on perustellut järjestelyä maakuntaidentiteetillä. ”Olemme halunneet olla mukana järjestelyssä, jossa Kainuun Sanomien lehtiperheen omistus palaa juurilleen omaan maakuntaan. Kainuulla on vahva identiteetti, ja se ansaitsee myös oman mediansa”, Alma Media Kustannus Oy:n toimitusjohtaja Kari Juutilainen kommentoi.

Perustelu ennakoisi, että muutkin vahvan identiteetin maakunnat – joita Suomessa riittää – olisivat saamassa lehtensä Alma Mediaa omaan omistukseen, kun löytyy hyvä paikallinen ostaja. Näin voi käydäkin esimerkiksi Lapissa, jossa Alma Media omistaa vielä Lapin Kansan ja Pohjolan Sanomat.

Jos Alma Media myy lehdet, kyse ei ole kuitenkaan maakuntapolitiikasta vaan rahasta. Lehdet eivät tuo pörssiyhtiölle riittävästi tuottoa, ja silloin ne on parempi myydä.

Järjestelyt kertovat median muutoksesta. Sanomalehdistö oli vuosikausia suurten voittojen liiketoimintaa – lehden omistaminen oli lupa painaa rahaa, kuten Amerikassa sanottiin. Tänä päivänä tilanne on toinen: moni varsinkin pienen alueen lehti taistelee olemassaolostaan.

Monia lehtiä tehdään myös tappiolla. Yle selvitti viime syksynä, että kaikki manner-Suomessa ilmestyvät ruotsinkieliset lehdet olivat tappiolla 2013. Yhteenlaskettu tappio oli yli viisi miljoonaa euroa.

Tilanne on vakava. Internetin aiheuttama medianmurros on muuttanut liiketoiminnan luonteen ja tehnyt paikallisesta kilpailusta kansainvälistä. Pienikin lehti kohtaa kilpailusa suuren maailman internetjätit Googlen ja Facebookin johdolla.

Google ei kerro maakohtaisia lukuja, mutta arvioidaan, että myös videopalvelu YouTube n omistava amerikkalaisyhtiö on Suomen selvästi suurin mainosväline.

Olut kuohuttaa

Mielipidemittausten kirjässä paistatteleva keskusta teki sen, mitä muut ovat siltä odottaneet. Virheen, johon media voisi tarttua.

Puolueen sunnuntaina julkistaman vaaliohjelman liitteessä esitettiin vähittäiskaupassa myytävän keskioluen laimentamista.

Esitys ei ole uusi, vaan se sisältyi osana puolueen kaksi vuotta sitten hyväksymään alkoholipoliittisen ohjelmaan. Muutenkaan asia ei ole uusi, sillä keskioluen laimentaminen Ruotsin malliin on ollut ajoittain esillä vuosikymmeniä.

Muun muassa Kansallisen terveysprojektin johtoryhmä esitti vuonna 2002, että keskioluen alkoholiprosenttia pitää alentaa ja keskioluen vahvuinen olut siirtää Alkoon.

Keskustan esityksestä nousi kuitenkin erityisesti sosiaalisessa mediassa kova kuhu.

Kuohunta kasvoi parissa päivässä niin suureksi, että puolueen johto puheenjoh taja

Sanomien Kaakkois-Suomen lehdet siirtyvät Tikan perhen omistukseen vuodenvaihteessa.

Lehtien ahdinkoa syventävät myös Suomen taloustilanne ja hallituksen järjestämä kotikutoinen kiusa eli tilausten arvonlisäveron korotus, joka on kiihdyttänyt levikin laskua ja saanut varsinkin aikakauslehtitaloja polvilleen. Aikakauslehtien yhteenlaskettu levikki on tippunut lyhyessä ajassa 1960-luvun tasolle.

Julkinen valta ei voi pysäyttää median murrosta, joka on väistämätön tosiasia. Murros myös tarjoaa taitaville mahdollisuuksia.

Sen sijaan hallitus voi halutessaan lieventää lehtitalojen ahdinkoa laskemalla sekä painettujen että digitaalisten lehtien arvonlisäveroa. Tätä halua on ollut poliitikkojen puheissa, mutta tekoihin se ei ole yltänyt.

Perheomistukseen siirtyvälle maakuntalehdelle muutos voi olla tervetullut. Historia osoittaa, ettei pörssiyhtiö ole välttämättä hyvä omistaja varsinkaan pienelle lehdelle.

Isossa pörssiyhtiössä on valtava määrä erilaista byrokraatiakulua, joka vyörytetään – aivan oikein – jokaiselle tuotteelle. Näissä talkoissa pieni voitto kääntyy helposti tappioksi, ja lahtaus alkaa.

Perheomistus ei ole myöskään autuuden tae. Perheomisteisen lehdenkin pitää kannattaa, jotta se voi olla riippumaton ja panostaa laatuun.

Maakuntalehti voi yleensä korkeintaan yhtä hyvin kuin sen kotimaakunta. Siksi koko Suomen talouden kääntyminen on myös lehdistön kannalta ydinkysymys.

» **Pörssiyhtiö ei ole välttämättä hyvä omistaja pienelle lehdelle.**

Juha Sipilää myöten lähti sitä laimentamaan. Sipilä muistutti, ettei kaupassa myytävän oluen laimentaminen ole lähelläkään keskiustan kärkihankkeita tulevalla vaalikaudella.

Keskioluen laimentamisesityksestä noussut kuhu osoittaa, että alkoholi on suomalaisille herkkä aihe. Vaikka kaikki päättäjät tietävät, että alkoholin aiheuttamat ongelmat ovat suuria, on vaikea keksiä keinoja kulutuksen alentamiseksi.

Alkoholiverotuksen kiristäminen on vaikeaa, koska se vaikuttaisi heti matkustajatuontiin Virosta. Keskioluen siirtäminen Alkoon ajaisi monen haja-asutusalueen kaupan vaikeuksiin. Alkoholin saatavuuden vaikeuttaminen koetaan usein liialliseksi holhoukseksi.

Olutkeskustelun kuohunnasta saattaa tulla keskustalle asian kokoa suurempi ongelma.

Toivottavasti vaalien alla kuitenkin puhutaan muustakin kuin oluesta ja Kreikasta.

Päätoimittaja

Mikael Penttikäinen

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Osuustoiminnan erityispiirteet huomioitava hallitusohjelmassa

Suomessa valmistaudutaan parhaillaan huhtikuun eduskuntavaaleihin. Myös suomalainen osuustoiminta on julkistanut omat tavoitteensa seuraavaa hallitusohjelmaa 2015–2019 varten.

Tavoitteiden takana on Suomen osuustoiminta kattavasti. Allekirjoittajina ovat Pellervo-Seura, Osuustoiminnan neuvottelukunta, Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ja Suomen Vesihuolto-osuuskunnat SVOSK. Seuraavassa vapaasti tiivistettyä analyysiä ohjelmasta ja sen taustoista.

Kaikista maista osuustoiminnan merkitys on suurin Suomessa. Osuustoimintaprofessori Iiro Jussilan mukaan lähes neljännes Suomen bruttokansantuotteesta on osuustoiminnan luomaa.

Suomessa toimii jo lähes 5 000 jäsenomisteista yritystä. Ne jaetaan kolmeen päälohkoon: tuottaja-, kuluttaja- ja palveluosuustoimintaan. Pienosuuskuntia ei ole luokiteltu – niiden joukossa on kaikkia näitä ja eniten palveluosuuskuntia.

Osuustoiminnalla on yhteensä yli seitsemän miljoonaa jäsentä eli omistajaa. Maaseudulla jäsenyyksiä on tiheimmin. Viljelijät ovat yleensä 4–5 osuustoimintayrityksen omistajia.

Ohjelma painottaa, miten ”yksi yritysmalli ei riitä”. Ko-

Ei niitä kauniita sanoja kannata hautajaisiin säästellä.

ELINA KESKITALO LÄNSI-SAVOSSA

» **Suomessa toimii jo lähes 5 000 jäsenomisteista yritystä**

merkitys arvонуonnissa ja organisoinnissa huomioitaisiin, niin raportin johtopäätökset saattaisivat olla hyvin erilaisia. Raporttia tuskin olisi julkaistu, ellei pääministeri Alexander Stubb (kok.) olisi asiaa puoltanut. Kriitikoiden mielestä se edustaa vain jatkoa valtion maksamille turhille raporteille.

Jos suomalaista yritystoimintaa halutaan aidosti edistää ja monipuolistaa, päätösten lisäksi myös ylimpien valtiolisten toimijoiden asenteilla ja lausumilla on tärkeä ohjaava merkitys.

Kilpailupolitiikka kaipaa täsmentämistä Muutamilla suurilla ot-yrityksillä on ollut ongelmia kilpailuviranomaisten kanssa. Lakia aikinaan valmisteltaessa siihen jopa väitettiin jääneen osuustoiminnan kokoinen aukko. Ot-yritysten tulisi voida toimia osuustoimintamallin mukaisesti. Sitä ei saisi estää kilpailupolitiikalla.

Kansalliselta pohjalta toimivien yritysten kansainvälisty-

mistä ja kilpailukyvy n vahvistamista ei tulisi haitata kilpailuoikeudellisilla tulkinnoilla. Vapaaehtoiseen yhteenliittymiseen pohjaava jäsenomisteen yritys malli tulee tunnistaa ja huomioida kilpailulainsäädännössä.

Myös useat verotusratkaisut ovat jääneet hiertämään osuustoiminnan edustajia. Ot-yritysten ja niiden omistajien asema ei saisi olla verotuksessa heikompi kuin muiden. Pääomavaltaisilla aloilla toimivien ot-yritysten mahdollisuudet pääomanmuodostukseen tulisi turvata yhtäläisesti.

Osuuskuntien liittymismaksujen tulisi olla sekä arvonlisä- että tuloverosta vapaa. Liittymismaksujen tulisi olla verotomia riippumatta siitä ovatko ne palauttamiskelpoisia tai ei.

Yrittäjyys ja kansalaisihanne Osuustoimintamallin tulisi olla pysyvästi mukana koulujen yrittäjyyskasvatuksessa ja -opetuksessa. Sen tulisi olla myös osa yliopistojen tutkimusta ja opetusta. Osuustoiminnassa yhdisty sekä yrittäjyys että aktiivisen kansalaisen ihanne. Molemmat ovat tulevaisuuden avaintekijöitä.

Osuustoimintamallin tulisi yhä vankemmin olla osa yritysneuvojen ammatitaitoa. Osuuskunta sopii arvopohjan sa ansiosta erinomaisesti myös

sosiaali- ja terveysalalle. Henkilöstöomisteisten osuuskuntien jäsenten monimuotoinen asema tulisi huomioida työelämän lainsäädännössä.

Esimerkiksi vesiosuuskunnissa asukkaat pystyvät omalla aktiivisuudellaan vaikuttamaan alueensa palveluiden kehittämiseen.

Omatoimisuutta ja aktiivisuutta tulisi kannustaa ja pyrkiä yhteistyöhön, jossa osuuskunnat toimivat kuntapalveluiden jatkeena ja tukena. Oma vastuunottaminen ei saisi realisoitua korkeampana kustannustasona verrattuna kunnallisiin palveluihin. Vesilaitosten välisen hinnoittelun tulisi mahdollistaa samantasoinen hinta loppukäyttäjille.

Tunnetuin kiista on Kouvolasta. Sen alueella toimii monia vesiosuuskuntia, jotka ovat pitkään taistelleet siitä, että saisivat ostetuksi kaupungin vesilaitokselta vettä samaan hintaan kuin muutkin vedenkäyttäjät.

Kehitysyhteistyössä osuuskuntien katsotaan tarjoavan valtavia mahdollisuuksia. Etenkin tuottajaosuuskunnat ovat osoittautuneet kehityksen moottoreiksi kehitysmaiden maaseudulla.

MAUNO-MARKUS KARJALAINEN Kirjoittaja on vapaa toimittaja, joka aiemmin työskenteli osuustoiminnan yden kvartaalin (25 vuotta) toimituspäällikkönä Pellervo-Seurassa.

Söpö peto nappaa isonkin saaliin

Hiirille ja myyrille koittaa ankeat ajat, jos pihapiiriin ilmaantuu lumikko, kirjoittaa tämän kuvan Virolahden Säkäjärvellä ottanut **Kari Kyttö**. Lumikko, Euroopan pienin näätäeläin, on etevä saalistaja, joka mahtuu kulkemaan myyrien käytävissä. Lumikko pystyykin pyydystämään huomattavasti itseään isomman saaliin, eikä epäro i käydä rotankaan kimppuun.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: HANNA LENSU

Ukraina tuli ruokapöytäkeskusteluun

On hankalaa olla äiti, kun lapset pääsevät siihen ikään, että he alkavat lukea sanomalehtiä. Äiti, miksi muslimit vihaavat ranskalaisia? Seuraavana päivänä kyse llään, mikä on palestiinalaisalue. Ja sitten: miksi Ukrainassa on sota?

Koetatakaapa itse vastata noihin tyhjentävästi ja totuudenmukaisesti, aikaa yksi minuutti. Pidempää vastausta alakoululainen ei jaksa kuunnella. Sen vuoksi luentoja pidetään vain aikuisille.

Vaihtoehtoina on tietysti kaksi sanaa: en tiedä tai yksi lyhenne: KVG eli katselepa vaikka Googlesta. Molemmat huonoja.

Ei ole ihme, jos uutisten Ukraina askarruttaa lapsia. Oman koulutieni alkutai-paleilla puoli yhdeksän uutisissa – liekö niitä muita ollutkaan – Arvi Lind ja Eva Politilla kertoivat tasaisilla äänenpainoilla Iranin ja Irakin sodasta. Ne tuntuivat kuitenkin niin kaukaisilta tapahtumilta, ettei niistä osattu huolestua.

Ukraina on toista, se on sentään naapurimaamme naapuri. Ja mikä pahinta, naapurillakin on kriisissä sormensa pelissä. Ukraina on myös urheilusta vähän tuttu.

hanna.lensu@maaseuduntulevaisuus.fi

Nyrkkeilyfanit tuntevat Ukrainan järkelemäiset Klitskon veljekset, joista vanhempi on nyt tunnettu länsimielinen poliitikko. Molemmat ukrainalaisveljekset ovat suosittuja urheilusankareita Saksassa. Nuorempi myös asuu edelleen Hampuriin.

Ei moni suomalainen tainnut vuosi sitten aavistaa, kuinka paljon Ukrainan opposition tavoittelema länsisuuntaus tulisi jokapäiväiseen elämäämme vaikuttamaan.

Ilmeisesti venäläiset lukivat merkkejä paremmin. Suomalaisyrittysten eräät venäläisasiakkaat osasivat kuulemma jo yli vuosi sitten sanoa, että Šotsin olympialaisten jälkeen alkaa iso pyörä pyöriä. Ens in ukrainalaiset tekivät vallankumouksen. Sitten Venäjän tukema, vaaleilla valittu presidentti pakeni maasta. Sen jälkeen turvaututtiin aseisiin.

Länsimaiden kannalta kohtalokkain päivä taisi kuitenkin olla 17. heinäkuuta.

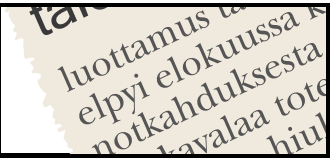
Tuona onnettomana päivänä joku ampu Ukrainan ilmatilassa lentäneen Malaysia Airlinesin matkustajakoneen alas. Amsterdamista Kuala Lumpuriin matkalla olleessa koneessa kaikki 298 henki-

PÄIVÄN KUVA

KARI KYTÖ

LEHTIKATSAUS

Talouslääkkeet pöytään

Kalevan moittii puolueiden vaaliohjelmaa ympäröpyöreiksi. Puolueet eivät uskalla esittää äänestäjille omia talouslääkekeitään.

”Vaikuttaa siltä, että äänestäjiä aiotaan kosia vaaliuurnille tietoisesti laput silmillä. Puolueiden ei pitäisi olla niin neuvottomia kuin ulospäin vaihtuttaa.”

”Veronkorotuksia voi olla tulossa, vaikka veroaste on ylittänyt kipurajan jo nyt. Veroja korottamalla paikataan kenties valtiontaloutta, mutta ei lisätä kotimarkkinoiden elpymisen kannalta olennaista kiljustusta ja kysyntää.

Silti politiikalla on sijansa. Myös kipeät päätökset ovat arvovallintoja. Eduskuntaa vaaleihin osallistuvat puolueet teki-

sivät suuren palveluksen, jos ne puhuisivat äänestäjille ilman kiertelyä ja kaartelua ja loisivat omat talouslääkkeensä reilusti pöytään. Äänestäjät arvostavat rehellisyyttä: jos muu ei auta, sitä kannattaa tunnetusti käyttää.”

Tuulivoiman tuki yrityksille

Kauppalehden mukaan tuulivoiman tukemiseen käytettävillä verorahoilla olisi parempaakin käyttöä. ”Energiaviraston tiedot vahvistavat sen, mikä jo osattiin arvata. Tuulivoimaa on rahoitettu niin sanotun syöttötariffijärjestelmän kautta yhteensä 80 miljoonalla eurolla. Lähivuosina summa vain kasvaa. Laskun kuittaavat veronmaksajat.

Energiaviraston mukaan hyötyjinä ovat ensi sijassa teollisuuden ja kaupan suuryritykset sekä kunnalliset sähköyhtiöt. Uusiutuva energia on hieno asia, mutta syöttötariffi nykyisellään on liian kallits järjestelmä sen tukemiseen. Verorahoille olisi parempaakin käyttöä.”